

Sygn. akt II C 1486/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2014 roku

Sąd Rejonowy dla W. M. w W. II W. C.

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Wert

Protokolant: sekretarz sądowy Dorota Wojcianiec

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2014 roku w W. na rozprawie

sprawy z powództwa D. P.

przeciwko Skarbowi Państwa- Dyrektorowi Aresztu Śledczego W.-S.

o zapłatę

1. oddala powództwo ;

2. zasądza od D. P. na rzecz Skarbu Państwa - Dyrektora Aresztu Śledczego w W. - S. kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

3. nieuiszczone koszty sądowe przejmują na rachunek Skarbu Państwa .

Sygn. akt. II C 1486/13

UZASADNIENIE

Powód D. P. w dniu 10 czerwca 2013 roku (data prezentaty) wniósł do tut. Sądu przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa- Dyrektorowi Aresztu Śledczego W.- S. pozew o zapłatę 70.000 złotych na zasadzie art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz na zasadzie art. 417 kc i art. 448 kc za okres od 29 lutego 2012 roku do 12 grudnia 2013 roku do chwili obecnej, w którym to powód przebywał w Areszcie Śledczym W. –S. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia orzeczenia do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności, przeprowadzenie rozprawy także pod nieobecność powoda a także o wydanie wyroku zaocznego.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 70.000 złotych za cały okres pozbawienia wolności tytułem zadośćuczynienia za doznanie długotrwałych bezprawnych naruszeń jego dóbr osobistych, praw respektowania i poszanowania życia osobistego, godności ludzkiej w skutek nie wywiązania się pozwanego z obowiązku zapewnienia mu humanitarnych warunków bytowych w myśl art. 110 § 2 kkw. Powód wskazał, iż podstawą ubiegania się o zadośćuczynienie winny być art. 23 kc i art.24 kc a także art. 448 kc oraz art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej. Powód podniósł, iż pozwany w okresie objętym pozvem nie zapewnił mu warunków bytowych, jakie prawo nakazuje zapewnić osobie osadzonej w jednostce penitencjarnej w myśl art.110 § 2 kkw. Powód wskazał, iż samo umieszczenie w pomieszczeniach, w których powierzchnia na jednego skazanego jest niższa niż 3 m^{((2))}(ok.2,03m^{((2))}) niesie za sobą dalsze naruszenia prawa do bycia traktowanym w sposób humanitarny. Powód podniósł, iż pozwany ponosi odpowiedzialność za nagminne przeludnienia w celach mieszkalnych, nie zachowanie standardu powierzchniowego na jednego skazanego, za nieludzkie i poniżające traktowanie, brak warunków do utrzymania higieny ogólnej (prysznic raz w tygodniu) złe warunki bytowe i złe oświetlenie, za zbyt małą ilość i

za rzadko odbywające się zajęcia KO w związku z tym powód został poddany niezgodnie z prawem, nieludzkiemu i poniżającemu traktowaniu wynikającego z nie przestrzegania prawa a przecież warunki wykonywania kary nie powinny być źródłem dolegliwości innych niż bezpośrednio związanych z pozbawieniem wolności, a także zmuszenie powoda do przebywania na świetlicy przerobionej na cele, bez dostępu do wody bieżącej, toalety (zamiast toalety było wiaderko), bez szafek na żywość. Powód wskazał, iż był zmuszony do noszenia brudnej, zniszczonej odzieży przy każdorazowym opuszczeniu pawilonu mieszkalnego, przez co był narażony na śmiech innych osadzonych a także funkcjonariuszy służby więziennej, a także był zmuszony do przebywania w pomieszczeniach, w których nie było dostatecznego dopływu światła słonecznego oraz brak możliwości patrzenia w dal przez zastosowanie tzw. „ blind”, przez co został narażony na pogorszenie wzroku, powód również podniósł, iż był zmuszany do spania na materacach bez odpowiedniego atestu, które często były zamoczone i zapleśniałe, co spowodowało u powoda choroby skóry oraz częste bóle kręgosłupa, ponieważ materace były wypełnione kawałkami pociętego materiału, a ponadto powód wskazał, iż wywożenie go do oddziału zewnętrznego w G. wywoływał u niego stres zmianą otoczenia. Ponadto powód wskazał, iż powszechnie przyjmuje się, że traktowanie „ humanitarne” oznacza także postępowanie z osobą pozbawienia wolności, które respektuje pewne minimalne potrzeby każdego człowieka, określone przez odniesienie przeciętnych standardów danego społeczeństwa. Powód wskazał, iż zasada ta wynika z konieczności zapewnienia pełnej ochrony godności ludzkiej i musi być stosowana również w odniesieniu do skazanych i tymczasowo aresztowanych. Powód przytoczył, iż standardy humanitarnego traktowania zaznacza przede wszystkim orzecznictwo ETPCZ w Strasburgu dotyczące art.3 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i podstawowych wolności z 04 listopada 1950 roku, ratyfikowana przez Polskę w 1993 roku, która stanowi, że nikt nie może być poddany torturom ani nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu czy karaniu. Ponadto powód podniósł, iż został naruszony nakaz poszanowania życia prywatnego obywateli i ich prawo do intymności, co do osób osadzonych w AŚ lub ZK oznacza obowiązek zapewnienia takich warunków bytowych i sanitarnych, w których godność ludzka i prawo do intymności nie doznają istotnego uszczerbku. Wskazał również, iż zajmując się wielkością celi, w jakiej powinni przebywać więźniowie jako element zapewnienia godziwych warunków odbywania kary ETPCZ uznał za sprzeczne ze standardem Europejskiego Komitetu zapobiegania torturom- powierzchnia 2,8 m^(2));jaka przypada na osadzonego. Wskazał także, że umieszczenie wielu osób na bardzo małej powierzchni nie sprzyja skutecznej ochronie zdrowia, przeciwnie ułatwia się rozprzestrzenianiu się chorób, co może być źródłem zagrożenia zdrowia w ekstremalnych warunkach nawet życia. Podniósł, iż prawa podmiotowego można dochodzić przed Sądem skoro nie jest ono respektowane, a to pociąga za sobą konieczność spłacenia odszkodowań przez Państwo, co wyraźnie ilustruje ten problem pierwsze orzeczenia dotyczące roszczeń osadzonych o zadośćuczynienie.

(pozew, k. 1-4).

We wniosku z dnia 10 czerwca 2013 roku (data prezentaty) powód wniósł o zwolnienie go od wniesienia opłaty sądowej od pozwu. W uzasadnieniu wniosku, wskazał, iż od dnia 21 listopada 2011 roku przebywa w Zakładzie Karnym a koniec kary jest przewidywany na koniec marca 2014 roku. Wskazał, iż nie pracuje w ZK, a także nie posiada również środków finansowych na opłacenie pozwu.

(wniosek powoda, k.5, oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania powoda, k. 10-11).

Pozwany Skarb Państwa- Areszt Śledczy w W.- S. w dniu 14 października 2013 roku (data prezentaty) do tut. Sądu wniósł odpowiedź na pozew, tym samym wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych a także rozpoznania sprawy również w nieobecności pozwanego.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż powód przebywał w Areszcie Śledczym w W. – Ś. w okresie wskazanym w pozwie tj. od dnia 29 lutego 2012 roku do dnia 12 grudnia 2012 roku oraz od dnia 12 marca 2013 roku do dnia wytoczenia powództwa tj 10 czerwca 2013 roku – powód przebywał w Areszcie Śledczym w W.- S. również w późniejszym okresie. Pozwany wskazał, iż powód w okresach objętych pozwem był osadzony w następujących celach dnia 29 lutego 2012 roku do 09 marca 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 209 o pow. 9,92 m², od dnia 09 marca 2012 roku do

dnia 23 marca 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 223 o pow. 9,92 m², od dnia 23 marca 2012 roku do dnia 28 marca 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 204 o pow. 9,92 m², od dnia 28 marca 2012 roku do dnia 02 kwietnia 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 210 o pow. 21,16 m², od dnia 02 kwietnia 2012 roku do dnia 02 kwietnia 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 220 o pow. 9,92 m², od dnia 02 kwietnia 2012 roku do 02 kwietnia 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 204 o pow. 9,92 m², od dnia 02 kwietnia 2012 roku do dnia 11 kwietnia 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 219 o pow. 9,92 m², od dnia 11 kwietnia 2012 roku do dnia 13 kwietnia 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 203 o pow. 9,92 m², od dnia 13 kwietnia 2012 roku do dnia 11 maja 2012 roku w pawilonie X, oddział zewn., cela 220 o pow. 28,08 m², od dnia 11 maja 2012 roku do dnia 15 maja 2012 roku w pawilonie E, oddział I, cela 117 o pow. 9,92 m², od dnia 15 maja 2012 roku do dnia 26 lipca 2012 roku w pawilonie F, oddział II, cela 204 o pow. 12,70 m², od dnia 26 lipca 2012 roku do dnia 06 sierpnia 2012 roku w pawilonie F, oddział II, cela 201 o pow. 12,70 m², od dnia 06 sierpnia 2012 roku do dnia 29 sierpnia 2012 roku w pawilonie F, oddział II, cela 203 o pow. 12,70 m², od dnia 29 sierpnia 2012 roku do dnia 04 września 2012 roku w pawilonie C, oddział I, cela 111 o pow. 14,39 m², od dnia 04 września 2012 roku do dnia 11 września 2012 roku w pawilonie C, oddział I, cela 109 o pow. 15,12 m², od dnia 11 września 2012 roku do dnia 23 października 2012 roku w pawilonie C, oddział I, cela 114 o pow. 12,25 m², od dnia 23 października 2012 roku do dnia 20 listopada 2012 roku w pawilonie C, oddział I, cela 109 o pow. 15,12 m², od dnia 20 listopada 2012 roku do dnia 23 listopada 2012 roku w pawilonie E, oddział IV, cela 419 o pow. 9,92 m², od dnia 23 listopada 2012 roku do dnia 27 listopada 2012 roku w pawilonie F, oddział II, cela 215 o pow. 12,70 m², od dnia 27 listopada 2012 roku do dnia 12 grudnia 2012 roku w pawilonie F, oddział II, cela 217 o pow. 12,70 m², od dnia 12 marca 2013 roku do dnia 29 marca 2013 roku w pawilonie F, oddział II, cela 209 o pow. 12,70 m², od dnia 29 marca 2013 roku do dnia 19 kwietnia 2013 roku w pawilonie X, oddz. zewn., cela 1 o pow. 10,01 m². Brak historii osadzenia w okresie 19 kwietnia 2013-22 kwietnia 2013r, od dnia 22 kwietnia 2013 roku do dnia 20 maja 2013 roku w pawilonie F, oddział II, cela 229 o pow. 9,70 m², od dnia 20 maja 2013 roku do dnia 12 czerwca 2013 roku w pawilonie X, oddz. zewn., cela 19 o pow. 27,04 m². Pozwany wskazał, iż w czasie pobytu powoda w Areszcie Śledczym w W.- S. nie występowało zjawisko tzw. „przeludnienia”, a tym samym powód nie był osadzony w warunkach, w których na jednego osadzonego przypadaloby mniej niż 3 m² powierzchni celi. Pozwany podniósł, iż okna cel mieszkalnych są zabezpieczone kratami oraz przesłonami znajdującymi się na zewnątrz stosownie do treści art. 77 pkt 1 lit. f oraz g rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 października 2003 roku w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej. Oświetlenie cel mieszkalnych jest zgodne z obowiązującymi w tym zakresie normami. Oświetlenie sztuczne w ciągu dnia nie jest limitowane – prąd obwodach oświetleniowych nie jest wyłączany. Pozwany wskazał, iż wszystkie cele, w których przebywał powód były wyposażone w sprzęt szczegółowo wymieniony w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 roku w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Pozwany podniósł, iż wyposażenie osobiste (naczynia, odzież skarbową, materace, itp.), z którego korzystał powód były w stanie dobrym, nadającym się do użytku, powód ponadto otrzymał też środki higieny osobistej i czystości zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

(odpowiedź na pozew, k. 24-25).

Postanowieniem z dnia 02 lipca 2013 roku tut. Sąd zwolnił powoda od kosztów sądowych w zakresie uiszczenia opłaty sądowej od złożonego pozwu.

(postanowienie, k.14)

Strony podtrzymywały swoje stanowiska.

Powód na rozprawie na rozprawie z dnia 10 kwietnia 2014 r. poparł powództwo co do zasądzenia odsetek oświadczył, że nie wie od kiedy.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Powód D. P. jako osadzony, przebywał w Areszcie Śledczym W.- Ś. w W. , będącym jednostką organizacyjną pozwanego Skarbu Państwa od 29 lutego 2012 roku do 12 grudnia 2012 roku oraz od 12 marca 2013 roku . Od 15 lutego 2014 roku powód zamieszkuje w W.- U.. (zeznania powoda, k. 74-75, odpowiedź na pozew, k. 24-25).

Powód przebywał w Areszcie Śledczym w W. – Ś. w okresie wskazanym w pozwie tj. od dnia 29 lutego 2012 roku do dnia 12 grudnia 2012 roku oraz od dnia 12 marca 2013 roku do dnia wytoczenia powództwa tj 10 czerwca 2013 roku – powód przebywał w Areszcie Śledczym w W.- S. również w późniejszym okresie. Pozwany wskazał, iż powód w okresach objętych pozwem był osadzony w następujących celach od dnia 29 lutego 2012 roku do 09 marca 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 209 o pow. 9,92 m², od dnia 09 marca 2012 roku do dnia 23 marca 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 223 o pow. 9,92 m², od dnia 23 marca 2012 roku do dnia 28 marca 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 204 o pow. 9,92 m², od dnia 28 marca 2012 roku do dnia 02 kwietnia 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 210 o pow. 21,16 m², od dnia 02 kwietnia 2012 roku do dnia 02 kwietnia 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 220 o pow. 9,92 m², od dnia 02 kwietnia 2012 roku do 02 kwietnia 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 204 o pow. 9,92 m², od dnia 02 kwietnia 2012 roku do dnia 11 kwietnia 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 219 o pow. 9,92 m², od dnia 11 kwietnia 2012 roku do dnia 13 kwietnia 2012 roku w pawilonie D, oddział II, cela 203 o pow. 9,92 m², od dnia 13 kwietnia 2012 roku do dnia 11 maja 2012 roku w pawilonie X, oddział zewn., cela 220 o pow. 28,08 m², od dnia 11 maja 2012 roku do dnia 15 maja 2012 roku w pawilonie E, oddział I, cela 117 o pow. 9,92 m², od dnia 15 maja 2012 roku do dnia 26 lipca 2012 roku w pawilonie F, oddział II, cela 204 o pow. 12,70 m², od dnia 26 lipca 2012 roku do dni 06 sierpnia 2012 roku w pawilonie F, oddział II, cela 201 o pow. 12,70 m², od dnia 06 sierpnia 2012 roku do dnia 29 sierpnia 2012 roku w pawilonie F, oddział II, cela 203 o pow. 12,70 m², od dnia 29 sierpnia 2012 roku do dnia 04 września 2012 roku w pawilonie C, oddział I, cela 111 o pow. 14,39 m², od dnia 04 września 2012 roku do dnia 11 września 2012 roku w pawilonie C, oddział I, cela 109 o pow. 15,12 m², od dnia 11 września 2012 roku do dnia 23 października 2012 roku w pawilonie C, oddział I, cela 114 o pow. 12,25 m², od dnia 23 października 2012 roku do dnia 20 listopada 2012 roku w pawilonie C, oddział I, cela 109 o pow. 15,12 m², od dnia 20 listopada 2012 roku do dnia 23 listopada 2012 roku w pawilonie E, oddział IV, cela 419 o pow. 9,92 m², od dnia 23 listopada 2012 roku do dnia 27 listopada 2012 roku w pawilonie F, oddział II, cela 215 o pow. 12,70 m², od dnia 27 listopada 2012 roku do dnia 12 grudnia 2012 roku w pawilonie F, oddział II, cela 217 o pow. 12,70 m², od dnia 12 marca 2013 roku do dnia 29 marca 2013 roku w pawilonie F, oddział II, cela 209 o pow. 12,70 m², od dnia 29 marca 2013 roku do dnia 19 kwietnia 2013 roku w pawilonie X, oddz. zewn., cela 1 o pow. 10, 01 m²

Brak historii osadzenia w okresie 19 kwietnia 2013-22 kwietnia 2013r, od dnia 22 kwietnia 2013 roku do dnia 20 maja 2013 roku w pawilonie F, oddział II, cela 229 o pow.9,70 m², od dnia 20 maja 2013 roku do dnia 12 czerwca 2013 roku w pawilonie X, oddz. zewn., cela 19 o pow. 27,04 m². Powód często był przenoszony z celi do celi. Powód przebywał w celi dla osób palących. Powód mierzył celę miarką krawiecką. W celach była woda bieżąca, a także toaleta. Prysznic odbywa się raz w tygodniu, prześcieradła wymieniane są raz na dwa tygodnie, ręcznik wymieniany raz na tydzień.

(pozew, odpowiedź na pozew, zeznania powoda, k. 74, zeznania świadka K. N., k. 46-47, zeznania świadka D. F., k. 83-84.))

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zeznanie powoda przesłuchanego w charakterze strony jak również zeznań świadków K. N. i D. F. oceniając je jako pozostające ze sobą w zgodzie oraz na podstawie dokumentów

złożonych w niniejszej sprawie przytoczonych w nawiasach, które Sąd w całości uznał za wiarygodne, gdyż ich rzetelność i prawdziwość nie były przez strony kwestionowane, a okazały się być dopuszczonymi jako dowody niezbędne do ustalenia stanu faktycznego oraz na okoliczności uznane przez Sąd za bezsporne, bowiem albo zostały przez strony wprost przyznane, bądź też nie zostały zaprzeczone, co zostało przez Sąd ocenione na zasadzie art. 230 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu wobec jego nieudowodnienia .

Powód D. P. domagał się w niniejszej sprawie od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego W. – S. zapłaty kwoty 70.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia orzeczenia do dnia zapłaty zaś na rozprawie z dnia 10 kwietnia 2014 r. poparł powództwo co do zasądzenia odsetek oświadczył ,że nie wie od kiedy tytułem zadośćuczynienia za doznanie długotrwałych bezprawnych naruszeń dóbr osobistych, praw respektowania i poszanowania życia osobistego, godności ludzkiej wskutek nie wywiązania się pozwanego z obowiązku zapewnienia powodowi humanitarnych warunków bytowych.

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c., ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Wskazać w tym miejscu należy, iż przesłankami udzielenia ochrony dóbr osobistych przewidzianej w art. 24 k.c., są:

- 1) istnienie dobra osobistego,
- 2) zagrożenie lub naruszenie tego dobra,
- 3) bezprawność zagrożenia lub naruszenia.

Wszystkie powyższe przesłanki muszą zaistnieć łącznie, przy czym pierwsze dwie przesłanki udowodnić musi powód dochodzący ochrony, natomiast na pozwanym spoczywać będzie ciężar udowodnienia, że naruszenie nie było bezprawne.

Powód musi wykazać, iż doszło do zagrożenia lub naruszenia istniejącego dobra osobistego. Dobra osobiste wymienia przykładowo przepis art. 23 k.c., stanowiąc iż należą do nich w szczególności: zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska. Nie jest to zamknięta lista dóbr osobistych, zaś orzecznictwo sądów ustaliło istnienie również innych dóbr osobistych. Nie jest więc wystarczające powołanie się na bliżej niesprecyzowane naruszenie "dóbr osobistych", rozumiane jako jakaś krzywda, dyskomfort, ujemne przeżycie psychiczne, bez bliższego określenia na czym one polegały.

Przepisy art. 23 k.c. i art. 24 k.c. stanowią ogólne podstawy cywilnoprawnej ochrony dóbr osobistych, wskazując jednocześnie środki ochrony niemajątkowej oraz majątkowej tych dóbr. W zakresie instrumentów o charakterze majątkowym przepis art. 24 § 1 k.c. stanowi w ostatnim zdaniu, że zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny można żądać "na zasadach przewidzianych w kodeksie".

Jednym z takich przepisów do których odsyła art. 24 § 1 k.c. jest przepis art. 448 k.c. który stanowi, iż w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, (...).

Wskazać w tym miejscu należy, iż pokrzywdzony żądający na podstawie art. 448 k.c. kompensaty krzywdy nie musi dowodzić bezprawności naruszenia dobra osobistego. Wobec brzmienia art. 24 § 1 k.c. to ewentualnie adresat roszczeń musiałby dowieść braku bezprawności naruszeń (por. wyrok SN z 28.02.2007r., V CSK 431/06, OSNC 2008, nr 1, poz. 13). Natomiast na pokrzywdzonym spoczywa ciężar dowodu winy, ponieważ przesłanką zasądzenia zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie dóbr osobistych jest krzywda wyrządzona z winy umyślnej lub nieumyślnej. Zgodnie z art. 77 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Każdy ma prawo do wynagrodzenia szkody, jaka została mu wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej. Natomiast zgodnie z treścią art. 417 § 1 kpc za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Wskazać jednakże w tym miejscu należy, iż cytowany przepis art. 417 § 1 kpc ustanawia odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa za szkodę materialną wyrządzoną czynem niedozwolonym, zdefiniowanym jak „ niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej”.

Jest to odpowiedzialność oparta na zasadzie bezprawności. Niezależnie od powyższego Sąd zważył, iż dla oceny opisywanego przez powoda D. P. postępowania Dyrekcji Aresztu Śledczego należało odwołać się do przepisów ustawy Kodeks Karny Wykonawczy, który reguluje m. in. zasady oraz warunki wykonywania orzeczonych kar pozbawienia wolności, a także prawa oraz obowiązki osób odbywających takie kary.

Zgodnie z art. 110 § 2 k.k.w. powierzchnia w celi mieszkalnej, przypadająca na skazanego, wynosi nie mniej niż 3 m². Cele wyposaża się w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający skazanemu osobne miejsce do spania, odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią do pory roku temperaturę, według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa Dyrektora Aresztu Śledczego zadośćuczynienia w wysokości 70.000 zł, twierdząc, że pozwany nie wywiązuje się z wymogów Dyrektywy Unijnej, nie przestrzega przepisów związanych z zachowaniem metrażu 3 m² na jednego osadzonego. Dla uwzględnienia powództwa konieczne było udowodnienie, iż pozwany Skarb państwa Dyrektor Aresztu Śledczego W.- S. nie spełnia wymogów związanych z przepisami związanymi z metrażem cel.

Pozwanego Skarb Państwa Dyrektora Aresztu Śledczego W.-S. obciąża obowiązek udowodnienia, że działał zgodnie z prawem i nie naruszył dobra osobistego powoda. Podkreślił to również Europejski Trybunał Praw Człowieka w orzeczeniach wydanych na gruncie art. 3 e.k.p.c. wskazując, że to na państwie spoczywa ciężar wykazania, iż doznane przez osadzonego w zakładzie karnym cierpienia i urazy nie zostały spowodowane postępowaniem władz (wyrok z dnia 4 grudnia 1995 r. w sprawie nr 42/1994/289/591 oraz decyzja z dnia 13 listopada 2003 r. w sprawie O. przeciwko Polsce).

Należy uznać, że osadzenie skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności w przeludnionych celach może stanowić naruszenie dóbr osobistych w postaci godności oraz prawa do intymności i rodzi odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie art. 24 k.c. i art. 448 k.c. Ciężar dowodu, że warunki w zakładzie karnym odpowiadały obowiązującym normom i nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda spoczywa na stronie pozwanej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.02.2007r., sygn. akt V CSK 431/06).

Należy w tym miejscu wskazać, iż pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na pozew dokładnie wskazał daty numery cel oraz ich metraż w których osadzony był powód D. P. wskazując ,iż w jednostce penitencjarnej **nie wystąpiło** zjawisko tzw. „przeludnienia” w zakładach karnych o którym można mówić gdy powierzchnia celi przypadające na osadzonego wynosi mniej jak 3 m.kw. Powyższe oznacza, iż pozwany wykazał w toku niniejszego postępowania, że opisywany stan rzeczy nie nosił znamion bezprawności. Powód nie udowodnił żadnych swoich subiektywnych odczuć, co do naruszenia jakiegokolwiek jego dobra osobistego, cofnął wniosek dowodowy o przesłuchanie świadka na ww. okoliczność, ponadto podczas rozprawy nie wykazał jakie były warunki bytowe w AŚ S. w pozwie powoływał się, iż cele mieszkalne nie mają odpowiedniego metrażu, jednakże na rozprawie zeznał, iż nie pamięta, jaki jest metraż

celi, a mierzył celę miarką krawiecką, zeznał, iż miał krosty na ciele prawdopodobnie od koca, jednakże nikomu tego nie zgłaszał. Powód nie wykazał że w przebywaniu w przeludnionej celi, w opisywanych przez niego warunkach wpłynęło negatywnie na jego stan zdrowia w stopniu powodującym naruszenie jego dobra osobistego. Dobra osobiste są rozumiane jako ingerencja w sferę przeżyć psychicznych człowieka, a tego w niniejszej sprawie powód nie dowiódł. Tym samym uznać należało, iż nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci jego godności, zdrowia, prywatności i intymności. Świadek K. N. zeznał, że powód był w celi dla niepalących cele były otwarte od godziny 7 do 18 i każdy miał ze sobą kontakt w celi były taborety, zaś na łóżkach leżały materace wypełnione filcem i pociętym materiałem lecz materace były krótsze od łóżka i trzeba było uzupełniać je np. butelkami z wodą aby się nie rozjeżdżały zaś świadek D. F. zeznał iż pracując w magazynie mundurowym wydawał koce, które nie były prane zaś prześcieradło wymieniane jest raz na dwa tygodnie a ręcznik raz na tydzień. Przedstawiony przez świadków oraz powoda stan celi i warunki w niej panujące nie wpłynęły negatywnie na stan zdrowia powoda w stopniu powodującym naruszenie jego dobra osobistego. | Ponadto zadaniem zakładu karnego jest izolacja osadzonego od społeczeństwa, a nie zapewnienie warunków bytowych odpowiadających warunkom mieszkaniowym, na tym właśnie polegają ograniczenia wywołane odbywaniem kary pozbawienia wolności. Mając powyższe na uwadze brak było podstaw do zasądzenia - na podstawie art. 448 k.c. od pozwanego na rzecz powoda żądanego zadośćuczynienia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowej obrony lub dochodzenia praw. Powód przegrał niniejszą sprawę w całości, tym samym obowiązany jest zwrócić pozwanemu te koszty w takim samym stosunku (zasada odpowiedzialności za wynik procesu). Na koszty obrony swoich praw przez pozwanego złożyły się w niniejszej sprawie: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego będącego radcą prawnym w kwocie 3.600 złotych, ustalone zgodnie z przepisem § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002r. Nr 163, poz. 1347 ze zm.), ponadto Sąd nieuiszczone koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa na podstawie art. 113 ust. 2 w zw. z ust. 5 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W zawiązku z powyższym Sąd, orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem przesać powodowi na adres jak na karcie 54 pouczając o prawie wniesienia apelacji.